

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Társadalmi alakulás.

Irta: **Dr. Legányi Gyula.**

A folyó évi április hó 20-ik számban megjelent „Az önálló vámtérület előtt” című vezércikkünk y—z jegyű ironiák nézetében teljesen osztozkodom s magam is azt tartom, hogy az önálló gazdasági berendezkedésre minden készülettel meg kell tenni, hogy az időből ki ne maradjunk. Helyesen mondja, hogy a megnyilatkozott nemzeti akarat végrehajtásával, tüzetesen kell foglalkozniuk és az irányadó szakköröknek mozgalmat indítani az ipar és kereskedelem fejlesztésére.

Czikkiró rámutat, hogy Debreczen a negyvenezer holdnyi legelőjével az alföldi állattenyésztés gócpontja és e mesés kincsét legjobban kiaknázhatná, ha húskonzervgyárat alapítaná. Életre való eszmét vet föl azzal is, hogy hatalmas timártársulatok ne bizza másra a bőrkikészítést, hanem tömörüljön és egyesült erővel a nyers anyag kikészítésére gyárat állítson Iyem továbbá az enyv- és spódiungyár felállítására és csontfelhasználására és értékesítésére végezt és végre a szarvak értékesítése fésűgyárakban, kesztyűk és sátabotok készítésében, enyőnyelek és gombok stb. előállításában.

És e fejtegetésnek csak befejező részével nem értek egyet, a mikor azt hangoztatja czikkiró, hogy e több rendbeli iparváltalat megteremtésével iparos munkásaink, tisztességes megélhetését biztosítván, újat állnánk a fokozatosan terjedő szocializmusnak.

E merész következtetéssel nem értek egyet, mert hiszen éppen az ellenkezőt látjuk a művelt nyugoti iparvilágokban, a hol az ipar fellendülésével egyuttal a szocializmus is nagyon elterjedt, így Németországban, a hol már sok millióra rug a hívek száma és a birodalmi gyűlésen számos követ veszt részt az ő soraikból, továbbá Franciaországban, a hol aig van város és község, melyben többsége ne volna a szocializmusnak és melyben a polgármester nem az ő kebeléből kerülne ki és végre Angolország és Észak Amerika, a hol szintén nemcsak óriási tudományos irodalma, hanem óriás nagy pártja is van.

Czikkiró különben magamagával elmentébe jön, a mikor azt állítja, hogy a fokozatosan terjedő szocializmusnak utját kell állani. Mert ami fokozatosan terjed, annak természettani alapja és föltétele van és ha csakugyan ilyen az alap és a föltétel, akkor semmiféle rendszabály sem állhatja meg a terjedését és megerősödését, amint sehol sem sikerült sem erőszakkal, sem karhatalommal, sem üldözéssel a társadalom átalakítására irányuló mozgalmat gyöngíteni

és megfékezni. Minálunk sem sikerült, pedig még pár évvel ezelőtt rendőralamhoz illő buzgósággal rátört a kormány és karhatalommal lefénnykéztette a proskibáltak és gyanusakal a rendőralbum számára, mint holmi gonosztevőket.

Magyarországban még mindig szent felelemmel és borzadalommal nézik a társadalmi átalakulás e mozgalmát, mert nincsenek tisztában az irányeszmével és annak mivoltával. A művelt nyugaton, Németországban, Franciaországban, Olaszországban és Angliában, a hol a nép nyelvében benne van a szociális szó, a hol tudják, hogy jelentése annyi mint társadalmi, nemcsak jóakaratu támogatásban részesítik és pártjára kelnek, hanem nagy és tudományos irodalomban is méltaják, nagyszámu folyóiratokban és hírlapokban ismertetik és elveit terjesztik. Semmiféle szent borzadalommal nem viseltetik iránta, mert jól tudják, hogy az államok fejlődése a társadalmi alakulásnak eme jegyében megy végbe. Minálunk is megalakult Budapesen néhány évvel ezelőtt a Társadalomtudományi Társaság, amely tudományos szempontból tárgyalja és ismerteti az idevágó jelenségeket és kérdéseket és minálunk is hovatovább szaporodik azok száma, akik hideg vérrel és tárgyiasan kezelik ezt az irányeszmét, jó tudván, hogy a társadalom, tehát az állam és szervezet, melynek fejlődése természettani törvények szerint alakul, tehát annak alakulását egyes ember önkénye és erőszakoskodása meg nem akaszthatja. Aki az idő forgó kerékét meg akarja állítani, ez a küllők közé kerül.

Mivel a társadalom szervezet és természettani törvények nyomása alatt áll, alakulása és fejlődése is e törvények szerint esik meg, azért a legtöbb ember csak akkor eszmél föl, mikor az új alakulás küszöbét átéli, de sokan még akkor sem tudják megmagyarázni a tüneteket és a kérdés nyitja rejtvény előttük. A legtöbbben azok közül is, a kik az irányeszméknek hódolnak, ösztönszerűleg cselekednek, a nélkül, hogy tudnák, hogy csupán gépies műveletet végeznek. Ezek a társadalmi szervezetnek gépies, ugynevezett reflexsz cselekedetei. Még azok is, a kik azt hiszik, hogy ők irányítanak, taszítanak, mert a legtöbb közülök a természetes folyamatól elmarad, szóval a természetes folyamat gyorsabb, mint a folyamatba sodort ember itélete és gondolkodása, azért a történet bizonyosága szerint mindig kész alakulatokkal állottunk szemben és ennek helyes vagy helytelen magyarázata csak azután következett be

És hogy a társadalomnak, mint szer-

vezetnek, alakulását és annak természettani törvényeit kevesen ismerik, annak magyarázata abban az embertani és fejlődéstani törvényben rejlik, hogy az emberek fejlődése nem egyforma és hogy a fejlődést az örökös törvénye is szabályozza. A fejlődés számtalan fokozatot mutat, minden fokozaton, még a legalsón is, sok ember elmarad, ezek a silányabbak, a kiket a multból hazajáró lelkeknek nevez az embertan. Ezek azok, a kik a felszínen lévő irányeszméket föl nem ismerik, kigunyolják és tüzzel-vassal pusztítják.

De azért az alakulás tovább halad, természettani folyamatát végzi, nem törődik a különböző fokozat különféle gondolkodás- és cselekvésmódjával, mely különfeleség csak a sokféle pártalakulás magyarázata és a sokszor bekövetkezett véres összetűzés nyitja. Ami azonban a fejlődés fonatát el nem szakítja és az alakulás vonalát utjáról el nem téríti. Egyes emberek és így a leg-hatalmasabb zsarnokok is tehetetlenek e természettani folyamattal szembe, például az osztrak császár elutasító magatartása a magyar társadalom fejlődésével szemben, mely másként nem végződhetik, mint a természetes fejlődés megszilárdulásával, másik példa az orosz önkényuralom, mely nem ismeri el a természettani törvények érvényességét és az intézmények megkövesedését az önkényuralom szándékos akaratával köti össze, mely akarat azonban gyöngébb a czérnaszálnál, mert az idő forgókeréke meg sem érzi, még csak meg se zökken, amikor elszakad.

Mivel tehát a társadalom, amint többször említettem, szervezet, amely folytonos fejlődésnek van alávetve, minden gondolkozni tudó ember előtt nyilvánvaló, hogy a mai társadalmi forma a fejlődés fókán csak állomás, melyen örökre nem vesztegethet, hanem a következő és új állomás felé kell indulnia és azt el is éri, hogy azután megint tovább haladhason. Ez a haladás törvénye, melyet csak a maradi ember nem ért meg, de azért meg nem akaszthatja. Azért akár gunynyal, akár elismeréssel szemléljük a társadalmi alakulás irányát, az új alakulás meglesz, meglesz Magyarországon is, mely az alakulás folyamatában elmaradt, meglesz a külföldön is, a művelt nyugaton, a hol az államok már a fejlődés magasabb fokát érték el s a hol annál fogva megszűnt az a nagyfokú idegeség, mely elmaradt országokban a fejtetlen haladással szemben mindig nagyon jelentékeny.

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában óriási választék legjobb minőségű férfi-
 női- és gyermek-czipőkben, kalap, fehérnemű és divat-cikkekben mesés
 olcsó árak mellett Piacz- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

1 liter I. rendű asztalibor 64 fillér

a Debreczeni Szőlő és Bor-
 termelő szövetkezetnél,
 Simonffy-utca 2. városi bérház.

Politikai hireink.

Budapest, április 23.

Ujabb kihallgatások lesznek.

Még e hét végén újabb kihallgatások kezdődnek a válság dolgában — Bécsben. Első sorban Széll Kálmán, azután Andrássy Gyula gróf, esetleg talán még Kossuth Ferencz kap meghívást a királyhoz. Valamennyit megelőzi azonban a hírek szerint Tisza kihallgatása, aki a király eltávoztása óta fölmerült mozzanatokról, a pártok hangulatáról, a várható fejleményekről és a megfigyelésekről tesz jelentést.

Az udvar titkos ügynökei.

Titkos megfigyelések rendes viszonyok között is állandóan szoktak történni, mért nemcsak a kormánynak, hanem a kamarillának is megvan nálunk a titkos politikai rendőrsége. Az utóbbi két év alatt azonban ezt az intézményt jelentékenyen fejlesztették, a választások óta pedig a létszámot is nagyon szaporították és a működést is intenzívebbé tették. Ma már úgy el van árasztva titkos politikai rendőrgyűzőkkel Budapest, hogy ebben a tekintetben nem sokat enged Varsónak sem.

Természetesen ezek az ügynökök szemmel kísérik ugyan a kormányparti tábor is, de főgyelmüket az ellenzékre fordítják, ami különben nem volna baj, mert hiszen az ellenzéknek csakugyan nincs titkolni valója, sem fölfelé, sem lefelé. Csak hogy az ügynökök olyan hangulatokról és szándékokról is szoktak jelentéseket tenni, amelyek messze állanak az ellenzék tagjaitól, de amelyeket vagy az ügy-

nökök fantáziája, vagy fölebbvalóik utasítása teremt meg.

Igy születnek aztán a tendenciózus hamis jelentések, amelyeknek — sajnos — gyakran hitelt adnak oda-fönt. Képzeltetni, milyenek lehetnek a mostani titkos jelentések, amikor Tiszákra nézve talán létkérdés, hogy félrevezessék az udvart.

Vármegyénk és vidéke.

Hajdúvármegye rendes tavaszi közgyűlését május 16-án tartja. Az állandó választmány április 29 en tart ülést.

Hajdusámson község képviselő-testülete sok huza-vona után végre is 35.000 koronát szavazott meg a Debreczen—Nagykálló közt építendő h. é. vasut költségeihez. A határozat, miután ez egyszer senki sem felebbezett elene, jogerőre emelkedett. A község a 35.000 korona hozzájárulást több rendben feltételekhez kötötte. Az engedélyes köteles a pályaudvart a község szélén, a hadházi-utcza végén felépíteni, a jegyzőnek, bírónak és adópénztárnoknak szabad-jeget adni, stb. Ha az engedélyes a feltételek bármelyikét nem teljesítené, ugy a község a hozzájárulást megszüntetnek tekintti.

Megverte a más feleségét. Pástyán I. lésné Somogyi Julianna panaszt emelt Erdei József martinkai lakos ellen, aki kegyetlenül elverte, úgy, hogy 20 napon tul gyógyuló sérüléseket szenvedett.

Halálozás. Püspökladányban 24-én, husvét hétfőjén elhalálozott dr. Boda Gyula törvényhatósági bizottsági tag, Püspökladány községi orvosa, 54. élet évében. Igen nagy család siratja a tevékeny férfi halálát.

Eljegyzés. Kóvér György hajdúszoboszlói birtokos eljegyezte Murvay Sándor hajdunánási birtokos leányát, Esztert.

zetek, hogy ember váljék belőletek. Majd meglátom, ki mivel nagyobb, ki hoz több dicsőséget nevünkre. Aki nagyobb tesz, az lesz az én kedvesebb gyermekem.

A gyermekek világgá mentek. Száz év múlva hazatértek. Kérde az ólom a puszkagolyót:

— Édes fiam, mit tettél?

A golyó katonásan felelt:

— Rettegett hatalom lettem. Aki elem került s meg nem adta magát, azt keresztül jártam. Nemzeteket öltem halomra.

Az öreg, látva fia gyilkos tekintetét, félve és szomorúan bölintott:

— Szép, szép...

Aztán megkérdezte a betűt:

— Hát te mit miveltél?

A betű arczán csudálatos fény ömlött el.

— Apám, én nem dicsekedhetem véres diadalokkal. Az én elemem a béke volt. Mint a nap, világossággal árasztottam el a világot. Én nem gyilkoltam nemzeteket, én ellenkezőleg: haldokló népeket föltámasztottam.

Az ólom szívet csudálatos meleg fogta el; de nem mert szólani, nehogy a

Kanyarójárvány. Hajduböszörményben kanyarójárvány dühöng már hetek óta. Eddig száznál több megbetegedés történt.

Színház.

Kuruc Feja Dávid-ban mutatkozott be Mako Lajos új tagokkal bővült drámai tarsulata. Előre is megmondhatjuk, hogy az eltávozott tagok az erők teljét elvitték magokkal. Jeszenszky né híres szerepét, Tábori Örszét Hadrik Anna játszotta sok erővel, de kevesebb színnel, mint elődje. Hangja sokszor nem tart lépést azzal az érzelmmel, amelyet ki akar fejezni. A csábításra kevés eszközt vitt harczba. Szabó Irma naiv leányát Meszaros Gizella sok kedves vonással ruházta fel; de ő jobban megállja helyét a hamisabb szerepekben. Esze Tamás mondókáját Debreczen régi ismerőse, Fenyéri Mór mondta el igen szépen. Vele nyert Makó. Mint anyaszínész nő mutatkozott be Cs. Almási Julia; még nem tudjuk megmondani, mire képes. A címszerepét a viszszerül. Klanovits György játszotta, nem jobban, nem rosszabbul, mint hajdanában. Az előadás teke Palágyi volt, akinek érdekes művészete s különösen nagy intelligenciája ezúttal ragyogott ki erősen a meg lehetős szürke környezetből. Rajta kívül a régiak közül P. Meszaros Margit és Csorogs Gyula állnak meg becsülettel helyüket. A színház tele volt. **O. G.**

Lotti ezredesei. A tisztán csengő, egészséges hangú Felhő Rózsit ebben a kavarog, kacagató, de hálás bohóságban köszöntötte újra a debreczeni közönség. Makó énekes személyzete minden bizonynyal erő sődött vele. Hétfőn este is elhalmozta a közönség szeretete őszinte jeleivel. Rajta kívül ez ujak közül Szelenyi Julia és Kendi B. riska mutatkozott be. Az átlag-színészek nivóját megüti mind a kettő. Előre nem mondhatunk róluk szilárd véleményt. Meszaros Gizella elemében volt a szobalány szerepében. Ez az ő tere. Jól mókázott Krémer; de igen nehézke-en mozgott társa: Fenyéri, aki nem való ilyen szerepekre. Az előadás menete lehetett volna gyorsabb is.

Tárogató hangokból.

Irta: **Felszeghy Dezső.**

Zrinyi Ilonának keservét siratom, Nagy szomorúsága az én nagy bánatom; Sirjatok kuruczok messzi Rodostóba, Veleték zokogó tárogató szóra.

Mi bennem kesereg, — fájó emlékezet; Időktől-időig, a mi el nem vezett; Multak sóhajtása, multak zokogása: Zrinyi Ilonának örökös, mély gyásza.

A magyar nemzetnek keservét siratom, Nagy szomorúsága az én nagy bánatom. Keljete kuruczok... közeleg az óra: Még egyszer meghalni tárogató szóra!

Az ólom.

Az is lehetne a czime: mese a jövőből. Talán jobb is volna. De hát nem a czim teszi.

Az ólomnak volt két gyermeke: a betű és a puszkagolyó. Hogy kissé felesepredtek, így szólt hozzájuk az apa:

— Fiaim, menjetek világgá. Igye-

Mindenki tegyen próbát!

Kevés költség által csakis **Gerő E.** áruházában lehet a legdivatosabban és legolcsóbban férfi-, fiú- és gyermek ruhát bevásárolni.

DEBRECZEN, Piacz-utcza 47. szám. (Dréher sörcsarnok mellett.)

Legjobb eredeti amerikai
PLANET-KAPA
kizárólagos raktár

Piacz-utcza 26.
nagytrafik udvar

Bächer és Melichár képviselője
Ráhmer Sándor.

1905
Co
a vidék
Péter. A
amelynek
felelni a
Eg
Az
debrecz
előtt ta
Lajos f
jelentés
ejtették
ményny
mos, f
jegyző
Raics
lettek:
novszky
Béla, T
a régiak
Kálmán
János
tagok
Liszka
építés d
kivetést
Az
mébe.
Deák F.-
ma és h
9 és d.
utolsó
,Haskom
tiszelet
megelőző
napokon
U.
Ismé
Mos
zottságga
Debrecz
gatnak
zakat gy
gató, aki
rad má
Eze
döbbenés
hol a ná
rettegésb
mikor gy
Hog
den gyuj
szer, am
munkáját
lőli rész
csak azo
Az
mig az u
ház lakó
rájuk a
dugja a
száraz és
szél ebre
Üzle
Már

Constantin abbé. Ma este lép föl a vidék legkiválóbb művész tagja, Mezei Péter. Az előadás iránt nagy az érdeklődés, amelynek azonban a jeles művész meg fog felelni az Ujházi fényes alakítása után is.

Egyházak és iskolák.

Az ág. ev. egyház közgyűlése. A debreczeni ág. ev. egyház hetfőn délelőtt tartotta közgyűlését Materny Lajos főesperes elnöklete alatt. Az évi jelentést tudomásul vették, majd megajtották a tisztújítást a következő eredménnyel. Számvevő lett: Hantel Vilmos, főjegyző Zimmermann Gyula, jegyző Horvay Róbert, pénztárnok Raics Lajos, az egyháztanács tagjai lettek: Bárdos Géza, Fülek Pál, Ganovszky Lajos, Gebauer Károly, Kuthy Béla, Trnka Gottlieb és Weszter István a régiek közül, Fuchs János, Havass Kálmán, Harmath Gergely, Mayer János és Thieszen Arthnr ujak, póttagok Julov Lajos, Lázár Pál és Liszka Nándor. Döntöttek az iskola-építés dolgában és az egyházi adó-kivetést jóváhagyták.

Az isr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák F.-utcai templomban az istentisztelet ma és holnap este fél 7 kor, holnap d. e. 9 és d. u. 4 órakor Csütörtökön az ünnep utolsó napján „Mazkirral” egybekötött „Haskomah” reggel fél 7 kor, a főisten-tisztelet kezdete 9, a Mazkir és az azt megelőző hitzónoklat fél 11 órakor. Köznapokon reggel 6 kor és este fél 7 órakor.

UJDONSÁGOK.

Titokzatos gyujtogató.

Ismét nádfedeles ház égett le vasárnap.

Most már a legnagyobb határozottsággal meg lehet állapítani, hogy *Debreczenben bűnös kezek gyujtogatnak hetek óta.* A nádfedeles házakat gyujtja fel a titokzatos gyujtogató, akinek kiléte nem sokáig marad már titokban.

Ezek a gyujtogatások óriási megdöbbenést keltettek a külvárosokban, a hol a nádfedeles házak lakói hafálos rettegésben élnek, mert nem tudni, mikor gyul ki a fejük felett a ház.

Hogy ugyanazon kéz műve minden gyujtogatás, bizonyítja a rendszer, amelylyel a gyujtogató alávaló munkáját végzi. Mindig az utca felőli részen gyujtja fel a házakat és csak azokat, amelyek nádfedelűek.

Az alávaló gazember megvárja, míg az utca elcsendesül és a kiszemelt ház lakói lepihennek és akkor gyujtja rájuk a házat. A csóvát az utca felől dugja a nádtető alsó részére, amely száraz és gyorsan ég, különösen, ha a szél ébreszti. Mire a házbeliek feléb-

rednek, már ég a ház sarka. Ha a padlás beégett, a háztető menthetetlen. Locsolással nem lehet eloltani a tüzet, mert víz nincs, ha van, köcsöggel, csupporral hordhatják csak, mire pedig a tüzoltóság odaér, már késő. Ha csákiya volna kéznél, le lehetne huzni a tető égő részét, de csákiya senkinek sincs, a tüzoltóhoz a nép nem ért, a rémület pedig elveszi az emberek esztét.

Este 9 és 10 óra közt gyujtogat rendszeren a titokzatos alak. Husvét vasárnapján is működött. *Diószegi Mihály* hajdusámsoni ref. lelkész atyjának gólya utca 11. szám alatti házat gyujtotta föl. A ház lakói már lepihennek, amikor a ház utca felőli sarka kigyulladt. A nagy fejtelenség következtében leégett a 15 méter hosszú ház teteje. A tüzoltóság nem menthetett semmit. A tüznél *Ács Nagy Ferencz* rendőrfogalmazó jelent meg 8 rendőrrel. Kivonult a 39. gyalogezred készenléte is. A kár a biztosítás révén javarészt megtérül.

Ki a gyujtogató?

Már régebben gyanút fogott a rendőrség, hogy a nádfedeles házakat bűnös kéz pusztítja, de a nyomozás nagyon nehéz, mert a gyujtogatót csak tetten éréssel, vagy besugással lehet kézrekeríteni.

Ugy látszik azonban, hogy a gyujtogatónak nincsenek büntársai, ha pedig vannak, akkor azok tettestársak és így nem árulkodhatnak. *Minden gyanuok arra vall, hogy a gyujtogatónak anyagi haszna van alávaló működéséből.*

Vasárnap este 9 óra tájban, mikor a kis-templomban félre verték a harangot és kitűzték a veres zászlót a tűz irányában, dr. Burger Péter orvos több ismerősével haladt arra.

— Hol van a tűz? — kérdezték hangosan.

— Bizonyosan a gólya utcán ég valami nádtetejes ház — válaszolta önkéntelenül az iparos külsejű alak, aki mellettök elhaladt.

Meglepetten néztek reá. Az illető is észrevette, hogy elszölte magát és gyors léptekkel eliramodott.

Később dr. *Burger Péter* és társai megtudták, hogy *tényleg a gólya utcán volt tűz és nádtetejes ház égett le.* Ekkor eszökbé jutott az iparos külsejű ember, aki nem lehetett más, csakis a gyujtogató vagy büntársa, mert csakis ő tudhatta, hol van a tűz.

Felhívjuk e körülményre a rendőrség figyelmét. Ez már kétségtelen adat, amelyen el lehet indulni.

— **Az adófizetés megtagadása.** A debreceni pénzügyigazgatóság, amelynek hatásköre Debrecen városára és Hajdumegyé területére terjed ki, erősen tapasztalja az *ex lex* hátrányait, pedig még

az év 4 hónapja se pergett le egészen. *Az adófizetés a pénzügyigazgatóság területén egészen megcsappant.* Ha a közvetett (fogyasztási, bélyeg, jogilleték, stb.) adók nem folynának be, maholnap akár le is zárhatnák az adópénztárban a bevétel rovatát, mert önkéntes adófizető alig van. Néhány gyászvitéz képes csak ilyen hazafiatlan tette, mert a mostani politikai válságban igazi nemzetárulás adófizetéssel támogatni a gögös katonai egyeduralmat. A adófizetés megtagadása most hazafias kötelessége mindenkinek.

Fizetésrendezés a városnál.

Az új szervezeti szabályzat utolsó része is elkészült már. Ez a legfontosabb, mert a fizetésrendezésről szól. A javaslat szerint csak a polgármesteri és főjegyzői javadalmazás emeltnék lényegesen, a többi tisztviselő csak korpótléket kapna és pedig hat évenként, de csak háromszor, a törzsfizetés 10%-át. A polgármester eddigi 9000 korona javadalmazása 12.000 koronára emeltnék, míg a főjegyzőé 400 koronáról 8000 koronára. A hat évnél tovább szolgáló tisztviselők az első korpótléket azonnal megkapnák, holott ez nem igazságos, mert így az is ugyanaannyit kap, aki 30 év óta szolgál, mint az, aki csak 6 év óta. Ez oly szembeeszkő igazságtalanság, hogy ezt nem lehet szó nélkül hagyni. Egyébként még rátérünk a javaslatra, amelyet *meglepetés-szerűen* nem szabad a közgyűlés elé vinni.

— **Az ifjúsági díszelőadás.** A főiskolai ifjúság tudvalevőleg május hó 7-én zászlóavatásával kapcsolatosan fényes műsorral díszelőadást rendez a színházban, melynek jegyeire a múlt héten előjegyzést nyitott. Az előjegyzést, mely fényes eredménnyel jár, már lezárta a rendezőség. Most arról veszünk értesítést, hogy az előjegyzett jegyek Tóth Béla a „Megváltóhoz” címzett gyógyszerárában a következő sorrendben valthatók ki: ma kedden délelőtt 9 órától 12 óráig a páholy-jegyek, délután 3 órától 6 óráig az elsőrendű támlásszékek, holnap, szerdán délelőtt 9 órától 12 óráig a második- és harmadrendű támlásszékek, délután 3 órától 6 óráig az emeleti zárt-székek jegyei. A fenti sorrendben ki nem váltott jegyek csütörtökön bárkinek kiadhatók, ép ezért is kéri a bizottság azokat, kik a díszünnepélyre helyeket jegyeztek elő, a fent kitüntetett sorrendben váltsák ki, különben minden igényüket elvesztik az előjegyzett helyekhez.

— **Az építő munkások gyűlése.** Ma délelőtt 11 órakor tartják az építő munkások gyűlésüket a Margit-fürdő telepén. Ezen a gyűlésen fogják kimondani, hogy bevárják-e a vállalkozók munkazárlatát, vagy pedig megelőzik őket a munka beszüntetésével. Mint értesülünk, a munkások ez utóbbit fogják megcselekedni, mert a mai napon az ország minden nagyobb városában megszüntették a munkát az építő munkások. A mai gyűlés iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

Üzletáthelyezés miatt

Már megérkeztek

a legújabb tavaszi ujdonságok, női és gyermek felöltőkben, nap- és esőernyők, blonzok, alsó szoknyák (juponok), gyermek ruhák stb. míg a készlet tart megés olcsó áron kaphatók **Darvas Testvérek** női- és gyermek felöltők áruházában **Debreczen, a Hungária mellett.**

Az üzlethelyiség kiadó.

≈ HONIG J. ≈

uri szabónál készíttetnek

DEBRECZEN, Placz-utca 75.

a tavaszi és nyári idényre kizárólag angol és francia szövetek rendkívül dúsz választékban és uri ruhák chikkesen és elegánsan a legmodernebb szövetből csakis

Az ország szociálistáinak értekezletei. A husvétünnep alatt két, országos értekezletet tartottak Magyarország szociálistái. A nemzetköziek Budapesten az ujjászervezetek Nagyszalonján. A debreceni szociálisták mindkét értekezletre képviselőket küldöttek. A nemzetköziek értekezletének tárgyai: a szervezkedés, szövetkezések alakítása, a sajtó és az országos bizottság megválasztása. Az első napon feszült Angyal Gábor debreceni küldöttis. Tagadhatatlanul nagyobb az érdeklődés az ujjászervezetek országos értekezlete iránt, amelyen az oláh, rác, sváb és tót szociálisták is képviseltették magukat, akik a magyarokkal való testvériséget hirdetik. A két szociálista képviselő Mezőfi Vilmos és Achim L. András elnökök voltak az első két napon, amelynek kiváló eseménye volt, hogy az ország ujjászervezetek szociálistái a magyar nemzet követeléseit és az önálló vámtérület mellett állást foglaltak. Nagy hatást keltett Nagyszalonra népe, hogy a szociálisták tömegesen felvonultak a Kossuth-szoborhoz. Az általános nézet az, hogy a nagyszalonai kerület fogja kiadni a képviselőházba a harmadik szociálista képviselőt. Elhatározták, hogy a Szabad pártlapot napilappá fejlesztik. Az ujjászervezetek bejutottak Csongrád, Békés és Aradvármegyék képviselő testületébe. Dicsés szóval emlékeztek meg dr. Balthazar Dezső hajduböszörményi ev. ref. esperesről, akinek az egyházi adózás terén a fokozatos adórendszer sikerült keresztül vinni. Utasították a párt két képviselőjét, hogy az országgyűlésen az általános titkos választói jog behozatalát követeljék.

Naptárunkat megkapja ingyen minden előfizetőnk, hirdetőnk és nyomdai megrendelőnk. A Debreczeni Független Ujság Naptára 8000 példányban osztatik szét. Csak azok kapják a 20 oldalra terjedő vaskos naptárt, a kik legalább 1/2 év óta előfizetők. Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól. Helyben 1 óra 1 korona. Hirdetéseket a naptárra elfogad a kiadóhivatal.

Munkás-dalegyületi estély. A debreczeni munkás-dalgyűlés hétfőn és tartotta a Bika dísztermében kitűnően sikerült dal és tánc estélyt. A hangverseny minden számát zajos tetszéssel fogadta a közönség. A hangversenyt kiválóan kivirradig tartó tánc követte. A jelen volt szép asszonyok és leányok névsora a következő: **Leányok:** Szodrai Juliska, Dalmi Eszti, Nagy Juliska, Beőr nővérek, Balogh Erzsike, Kiss Eszti, Molnár nővérek, Kalmár Erzsike, Péntek Rózsika, Kállai Margitka, Gaál Mariska, Sárkány nővérek, Kiss Rózsika, Szegedi nővérek, Kenyeres nővérek, Szekeres Erzsike, Daku Mariska, Daku Eszti, Zubán nővérek, Körmöczy Mariska, Végvári Juliska, Balogh Juliska, Benedek Annuska, Kocskes Erzsike, Zina Rózsika, Halász Etelka, Murvai Rozsa, Csáki nővérek, Valján Mariska, Lukó Iluska, Szemere Eza, Kripló Mariska, Cálfi Rózsika, Barna Juliska, Szalonai Eszti, Szilágyi Erzsike, Rác Mariska, Iván M. tíd (Nagy Róze), Berta Erzsike, Becskó Gizella, Bisnei Piroška, Tóth Boriska, Bagi nővérek, Kovács Juliska, Sztanó Mariska, Kálmán Annuska, Edus Mariska, Győri Mariska, Kovács Katinka, Török Zsuzsika, Nicht Margit Szabó nővérek, Horváth Rózsika, Corhammer Zuzsika, Szabó nővérek, Jeremiás nővérek, Benedikti Ilonka, Kiss Rózsika, Varga Jolán, Kovács

Margit, Bornizs Eszti, Mónus Sarolta, Miskolczi Juliska, Szekeres Eszti, Baranyi Eszti.

Asszonyok: Krasznay Gáborné, Dalmy Ferenczné, Nagy Jánosné, Szabó Györgyné, Beőr Sándorné, Balogh Bálintné, öz. Kis Jánosné, Batori Sándorné, Molnár Istvánné, Péntek Józsefné, Gaál Andrásné, Sárkány Sándorné, Kiss Ferenczné, Szegedi Gáborné, öz. Kenyeres Péterné, Szekeres Gáborné, öz. Kenyeres Sándorné, Végváry Istvánné, dr. Simkovicz Sándorné, Erdős Béláné, Molnár Balogh Jánosné, Erdős Béláné, Molnár Irené, Egressy Miklósné, Takács Józsefné, öz. Ledniczky Józsefné, Hubay Györgyné, Farka Gézané, Halász Mihályné, Murvai Gáborné, öz. Csáky Sándorné, Szemere Dánielné, Kripló Ferenczné, Ricsor Gerzsonné, Huszti Lajosné, Molnár Jánosné, Maroscher Jánosné, Gergely Jánosné, Tóth Józsefné, Zagonyi Lászlóné, Weisz Samuelné, Szurony Józsefné, Liptayné, ifj. Tolnay Józsefné, Czobor Károlyné, Berta Ferenczné, Kiljan Ferenczné, Kovács Mártonné, Kálmán Jánosné, Révészné és leánya, Simkovicz Istvánné, öz. Török Jánosné, öz. Szabó Pálné, Horváth Mihályné, Porhamelt Károlyné, Lénersz Erzsébet, Pavai Vincéné, Jeremiás Károlyné, Kiss Istvánné, Kovács Gyuláné, Nagy Sándort, Mónus Istvánné, Miskolczi Istvánné, Szekeres Györgyné, Dánielczky Gyuláné.

Felhívás. A debreczeni Petőfi-dalkör működő tagjai ma, kedden este 8 órakor pontos megjelenésre kéretnek. Szathmáry György, körgazda.

Mikor a huszár benyakal. Nagyon a kancsó fenekére nézhetett husvét hétfőjén Ernst Gyula, a 16. huszárezred kiegészítő parancsnokságához beosztott közevitész. A fő utcán támolygott a huszár és a mikor a rendőrt meglátta, éktelenül belefogott a huszárimádságba. A 39. gyalogezred egyik számvevő őrmestere elvette a huszár k.m. radási engedélyét, a rendőr pedig bekísérte. A vitész huszár majd néhány napig megrenghet a husvét kiruccanás felett a sötét fogságban. De azért megmondta mégis, ami a begyében volt.

Uj napilap. A nagykanizsai Zala című ujság napilappá alakult. Eddig kétszer jelent meg heteként.

Elhunyt ítélő táblai elnök. A nagyváradai ítélő tábla elnöke, *Ritók* Zsigmond 68 éves korában elhunyt. Vasárnap temették óriási részvét mellett.

Az egyenruhás kirakatőr. Az éjjel Rosenberg és Hammer piac-utca 2. szám alatti varógép és kerékpár üzletének üyított kirakata előtt állandóan szuronyos rendőr állt, nehogy benne kár essék. A kirakat redőnyét nyilván elfelejtették lehuzni, ami drága mulatság lesz, mert a rendőrség nem őrizte — ingyen.

Lemészárolt földbirtokos. Déváról jelentik, hogy ott vasárnap reggel lakásában meggyilkolva találták *Tancs* Lukács földbirtokost. A gyilkosok késsel és baltával vagdoszták össze a szerencsétlen embert. A gyilkosok nem vittek el értéktárgyat és ezért azt hiszik, hogy tetüket boszúból követték el.

Az aszfalt betyárjai. Ezuttal nem köcsögkalapos urfiakról zeng az ének, hanem a vasárnapi cselédkorzó bagarás betyárjairól, akik ózátlan dolgokat miveltek vasárnap délután is a fő-utcán, nagy megbotránkozására a jobb érzésű közönségnek. A rendőrség az aszfalt betyárok közül Daróczy Sándor csavargót, Csáki József és Rimanóczy József napszamosokat és

Rajt-k János gyógyszerári szolgát bekísérte. Példás büntetésben kell részesíteni ezeket a durva fickókat, hogy elmenjen a kedvök a szemtelenkedéstől.

Lopás. Lukács András gembécsi (Gömör megye) földmives táskájából, amíg falatozott, Kovács István csavargó a pénzét kilopta. A tolvajt elfogták, a pénz 2 korona híjával megkerült.

Rövid hírek a rendőrségről. Mátyás József csavargó vasárnap este belopódzott a tizenháromváros-utca 8. sz. a. ház istállójába, a hol elaludt. A házbeliek észrevették és bekísértették. — Helmer Frigyes vendéglős 8 disznáját a nagyerdei sé atéren legeltette. Feljelentették. — Bereczki József földmives és Telecski József kocsis husvét vasárnapján este részeg állapotban nagy botányt csaptak a fő-utcán. Bekísérték.

Ama háromur, akik a photoplasztikumban vasárnap este 7 és 1/2 óra között a 23. 24. és 25. számnál mérték Palesztinát és jókedvükben a nagytó tárczát erőszakkal kivették, kéretnek, hogy azt vissza küldeni sziveskedjenek, mert ellenkező eseteken kénytelen volnék ellenük a rendőrségnél feljelentést tenni.

A dioramában a kistemplommal szemben levő helyiségben kedden Páris, szerdán Görögország 1-sz látható.

Ne tessék csodálkozni, hogy mindenki mellőzi a kész ruhák vételét, mert ma a legelegánsabb öltönyök a legjobb angol és hazai szövetekből 15—20 frt.-ért rendelkeznek az Angol Szabónál Kossuth-u. 8. sz. a. A dus szövetraktár megtekintése ajánlatos a nagyérdemű közönség figyelmébe. A legizlésebb kivitelről gondoskodik Rosenberg József uriszabó. Próbarendelés által mindenki meggyőződhetik.

Költözködések alkalmából, inga-órakért érte küld, alaposan megjavítva (2 évi jótállással) haza küldi és szakszertűen felakasztja Horváth Óraműves (Hatvan-utca 2.) Egész olcsó árak.

Prima hizlalt czukortorma 1 kiló 28 kr., pergetett akáczméz 1 kiló 60 kr. Dávid Zoltán üzletében, Rákóczy- és Eötvös-utca sarkán. — Ropogós, vizes és ezetes uborka üvegenként vagy darab számra jutányos árban. — „Tutti-frutti“ vegyes gyümölcs-iz, egy kiló 50 kr. Telefon szám 315.

Uj aranyozó folyadék, melylyel mindenki bármit azonnal moshatóan ujja aranyozhat, 1 üveg 40 kr. Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

TÁVIRATOK.

Az albánok mozgolódása. Konstantinápoly, április 24. A mitroviczai 18. Nizam-ezred parancsnoka Semszi basa távirati rendeletre Prisrendbe utazott. Valószínűleg azért, hogy Prisrendben, Ljumában, Djakovában és környékén az izgatott lakosságot lecsendesítse.

Lemészárolt kínai helytartó. London, április 24. A lapok jelentik Sanghaiból: Sencsuen tibeti császári helytartót egész kíséretével együtt e hó 21-én Batangban a tibetiek lemészárolták.

Két nagy csődtömeget

20.000 drb.

vettünk minek folytán a következő árakban árulunk: **Feulard Saten** 1 mtr 10 kr. **Egész széles kefezsínór** 3 1/2 kr. **Moiré Impress** 15 kr. csíkos finom derékbélés 23 kr. **Atlasz Saten** 23 kr. **120 széles divatszövet** 26 kr. Nagyon jó delain **reclam ár** 22 kr. Minden cikk feláron — Minden vevő egészen ingyen életnagyságu fényképet kap. **Wallerstein Fülöp fia** Piacz-utca kistemplommal szemben.

nemes rózsák, a legkitűnőbb fajokból, valamint csokrok, koszosok, mindenféle virágok a legszebb kivitelben kaphatók **FARKAS GYULA** virágüzletében **Piacz-utca 26.** (Telefon 304.) — A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom a Csolnokázó-tó melletti kertészeti telepem megtekintését.

Kréta é
Kanea.
czeg főbiztos a gara faló ben ezek ha képviselők mar érinkez következő n

Kanea
magok közü tottak, mely zottsággal é vetendő köz

Kanea.
ságok a kac mondó hatá szen hozzá tényleg is tóságok, ho egyesülésne janak, száll tarifát akart zulok tiltat mondtak er francia és a sziget kül den eshetős rendet. Az tottság ural attól tartva, kívánságait hajlandók a

Az

Páris.
lávirati érte parancsolta, jóhada hag czia vizeket a francia tént, amely ügyminiszté kellemetlen nően hossz öbölben, bitre vezet meg akarja

Paris.
a gyarmati az orosz h hagyták a rendelte és tak. Az orr előtt látog nagynál és esuzolt el

Saigon
nak, melyek tak felvenn gedtek meg lenül szüks

New-Y
jelentik: C ban háro Azt hiszik japáni te toznak.

London
lentik 22 hajóraját érkezett

Amat
Agfa, S

Kréta és Görögország ügye.

Kanea. április 24. György herceg főbiztos közölte a képviselőkkel a garatáló hatalmak választását, amelyben ezek határozatukat fentartják. A képviselők elhatározták, hogy most már érintkezésbe lépnek a néppel a következő magatartás iránt.

Kanea. április 24. A képviselők magok közül bizottságot választottak, mely a therissoi forradalmi bizottsággal érintkezésbe fog lépni a követendő közös eljárás iránt.

Kanea. április 24. Az itteni hatóságok a kamarának az egyesülést kimondó határozata következtében egészen hozzálltak, hogy az egyesülést *tényleg is végrehajtsák.* A vámhatóságok, hogy a Görögországgal való egyesülésnek külsőleg is kifejezést adjanak, szállítmányoknál a görög vám-tarifát akarták alkalmazni, de a kor-zulok tiltakozása következtében lemondtak erről a szándékukról. Angol, francia és olasz csapatok megszállták a sziget különböző pontjait, hogy minden eshetőséggel szemben föntartsák a rendet. Az egész szigeten nagy izgatottság uralkodik és a therissoi fölkelők attól tartva, hogy a hatalmak a krétaiak kívánságait nem fogják teljesíteni, nem hajlandók a fegyvert letenni.

Az orosz-japán háború.

Távirati jelentések.

Páris, április 24. Pétervárról jött távirati értesítés szerint a csár megparancsolta, hogy Rosdesztvenszki hadihajada hagyja el a keletázsiai francia vizeket. Hír szerint ez egyenesen a francia kormány kívánságára történt, amely értesítette az orosz külügyminisztériumot, hogy reá nézve kellemetlen Rosdesztvenszkinék feltűnően hosszú tartózkodása a Kamran-öbölben, mert az könnyen arra a hitre vezethetne, hogy Franciaország meg akarja sérteni a semlegességet.

Paris, április 24. Kábeltávirat közli a gyarmatügyi miniszteriummal, hogy az orosz hadihajók e hó 22-én elhagyták a Kamran-öblöt és ismeretlen rendeltéssel északi irányban távoztak. Az orosz tengernagy az elindulás előtt látogatást tett Jonguieres tengernagynál és igen szíves szavakkal búcsuzott el tőle.

Saigon, április 24. Négy orosz gőzösnek, melyek itt nagymennyiségű szenet akartak felvenni, csak annyi szén b rakát engedték meg, amennyire az utazáshoz követlenül szükség van.

New-York, április 24. Manillából jelentik: Corregidor sziget magasságában három hadihajót vettek észre. Azt hiszik, hogy ezek a hajók Hashims japáni tengernagy hajórajához tartoznak.

London, április 24. Manillából jelentik 22-ről: Kamimura tengernagy hajóraját holnapra ide várják. Távirat érkezett „Kamimura—Manilla“ cím-

zessel. A japáni konzul, a ki a hajóraj érkezésére vonatkozó táviratot kapta azt mondja, hogy a hajók nem jönnek be a kikötőbe, hanem a kikötőn kívül fognak czirkálni.

Páris, április 24. Havas-ügynökség jelenti Saigomból reggel 8 órától: Tegnap óta a Kamran-öbölben nem érkeztek hírek. Híre jár, hogy Rosdesztvenszki tengernagy dizenteriaiban megbetegedett.

Törvénykezés.

Bűnügyi főtárgyalások. Kedden Dohelyi Anna s társai ellen hatóság elleni erőszak büntetése miatt, Kápanyi Julianna ellen lopás büntetése, Mikó István ellen hatóság elleni erőszaké, Nagy Kármán ellen összbüntetés. — Szerdán Imre Mihalycs ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértes vétségéért, Ókrös Gyula ellen lopás büntetése, Beke Ádám ellen lopás büntetése, Varga Sára ellen lopás büntetése, csütörtökön Sztojke István s társai ellen erőszak büntetése. — Pénteken Uzonyi Bri Sándor ellen súlyos testisértes büntetése, Ölveti Bálint s társai ellen zsarolásvétsége, ifj. Almási Lajos ellen pénzhamisításért.

Izgalmas tárgyalás. A hajduböszörményi járásbírószágnal izgalmas tárgyalás történt a napokban. F. I. fiatal hölgy rágalmazásáért beperelte R. H. fiatal kereskedőt. A tárgyalás folyamán a vádlótól az unokabátyja fényképét követelte vissza. A vádló erre nem éppen udvarias megjegyzést tett, hogy t. i. az a fénykép nem az unokabátyié, hanem valami ideális még ráadásul mondott egyéb nem hízelgő dolgokat is, holmi vi-zonyokat emlegetve. A vádló erre felsikoltott s izgatottságát a maga körül mindent szét szórt: a lapot, aklát stb. és ajultán rogyott össze. Orvosért küldtek s dr. Bakóczy János csakhamar megjelent és eszméletre térítette az ajult hölgyet, akit a lakásán ápolnak azóta. Az ügynek még folytatása lesz.

REGÉNY-CSARNOK.**Rablótanya a rengetegben.**

[Regény.]

103.

(Orosz eredetiből.)

Nyikorgett a külső kertajtó; léptek zaja hallatszott utána. Bogdáné asszony azonnal tudta, hogy ez csak a fia lehet, a ki egy órával ezelőtt távozott hazuról. Nem mondta, hogy hová megy; halott halvány arcú. — Katinkára szomorú tekintet vetvén — távozott a házból az anyja, mint a leányka azonnal sejdítette, hova távozik.

Most nyílt az ajtó és a fiatal titkos rendőr lépett be.

Komoly arczkifejezéssel állott meg és levette a süveget; majd csak úgy sutogta:

— Katinka...

A leányka feléje fordította halvány arcát. Ajka mozgott, de szó nem jött a nyelvére. Csak várt...

Vladimir meghatottan mondta:

— Lubas Vaszil immáron halott. A börtönben halva találták, midőn érte menvén, az ítélethez akarták vezetni.

Katinka megrázkódott, de meg is könnyebbült volna az arczvonása. Majd a feje lehanyatlott és oly fájdalmasan vonaglott az ajka, hogy Vladimir megindultan lépett hozzá.

— Kegyed csak el akarja előttem pa-

lástolni az iszonyatos eseményt; — sóhajtott a leányka.

Vladimir szeliden tekintett a szemébe.

— A szinigazságot mondom. Lubas Vaszil a kivégzés előtt öngyilkos lett.

Katinka sikoltva megtántorodott és Vladimir karjába ölelte az ajult nőt.

Jarosin Pavlovna halála.

Vladimir tényleg igazat mondott. Lubas Vaszil, a halálra ítélt gyilkos, a midőn töredelmes vallomással könnyített lelkén, azonnal tervbe vette, hogy az iszonyú kivégzés elől öngyilkossággal menekül. És daczára a tömlőcztartók éber őrködésének, egy órával a kivégzés előtt megvalósította szándékát. Amidőn börtönébe léptek, halva találták, a vaságyának a felső részére kötötte a gyilkos hurkot.

Bogdán Vladimir ugyanezen időtájta érkezett a fogházba és jelen volt az élesztési kísérleteknél is, — de hiába kísérleteztek. A halálra ítélt halott volt.

Valami nyolcz nappal ezen szomorú esemény után, Jarosin Boris özvegye, Pavlovna asszony pompás szánkáján hajtatott a Bogdán Vladimirkék házához. Időközben Pétervárra hozatta férje holtestét és ünnepélyesen el is temettette.

[Folytatjuk.]

Nyiltér.

Legnagyobb raktár saját gyártmányu keztyükben.

**Kötszerek!
Bőrövek!
Bőr-tárczák!**

**Illatszerek!
Fésük
és hajtuk!**

jutányos árban kaphatók

Nagy András keztyűgyárában kistemplombazár.

Szobapadlómáz valódi Bernstein-lakfesték.

Eredeti **LINOLEUM** tükkőrfényű

Szesz-lakk, gyorsan száradó, szagtalan.

PARQUET-MÁZ

minden színárnyalatban és minőségben beszereshető:

Komlóssy Lajos

fűszer- és gyarmatárkereskedésében,

Piacz-Hatvan-utcza sarok.

Telefon 213. szám.

Globus-
tisztító kivona

Amatőr fényképészek figyelmébe!

A Schwartz-fele dohányszó-készlet és fényképező áruk raktárába most érkeztek friss készítményű **Rochester, Imperial, Lunáer, Schleusener, Germania, Alfa,**

Agfa, Stafford lemezek és mindennemű **Celloidin** papírok, eredeti gyári árban. — Sötét kamara.

Felhívás

a mélyen tisztelt magyar gazdaközönséghez!

Altalánosan ösmert dolog, hogy a magyar ember a magyar ipar fejletlensége következtében állandóan a külföld különböző iparát kénytelen istápolni, azonban nagyon sajnós, hogy azt kell tapasztalni, miszerint a létező és feltétlenül versenyképes magyar ipar csupa közönyösségből nem részesül a méltán megérdemelt pártfogásban, mert daczára annak, hogy egyes magyar iparágak a legszolidabb eljárás mellett a legmesszebbmenő kezességet vállalnak gyártmányainak kifogástalan voltáért, mégis az ilyen czégek létezését figyelmen kívül hagyva, mindenféle — sokszor alárendelt — külföldi hasonló árut vásárol a magyar közönség és a magyar ipart tengetni engedi.

Ilyen az ország, sőt — joggal mondhatni — Magyarországon kívül is kitűnő hírnevű **Kühne E. mosoni mezőgazdasági gépgyár** czég, amely nagy áldozatok árán (Debreczenben, Piacz-u. 28.) egy dusan fel szerelt minta-raktárt létesített a gazdaközönség állandó rendelkezésére. Mégis napról-napra tapasztalható, hogy a külföld versenyzégek részesülnek a meg nem érdemelt pártolásban a magyar gazdaközönség részéről. Ezért érzi magát indítatva alulirott, hogy a tisztelt magyar gazdaközönség figyelmét felhívja és felkérje arra, hogy méltányolja ezen kitűnő czég különben is elsőrendű gyártmányát és gazdasági eszközök szükségleteit ott szerezze be, **ahol nyolczszáz magyar munkás keresi meg a mindennapi kenyerét.**

Kiváló tisztelettel:

Korondi Sándor

a Kühne E. mosoni mezőgazdasági gépgyár raktárának bizományosa.
(Debreczen, Piacz-u. 28.)

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénes hévforrása 490 C. 17 millió liter napi mennyiség, a kénsavas sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hévforrás. Javallva van fürdő alakjában **osuzos és kőszvényes bántalmaknál**, csonttörések, ficamodások után, idegszabáknál [ishiyas] borbajoknál. **Női betegségeknél**, idült méh- és petefészkek-gyuladások, méhhurut, medencezobeli sejtiszóvelob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Brigh-kór stb. **Ivógyógyászati alakjában** pedig idült gyomor-bántalmaknál, mákacs székrekedésnél, vese köveknél, a máj- és epehólyag betegségeinél.

Sárgaság- és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Hét szállójában 200 ujonnan bebutorozott szoba, 70 holdas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, tennispálya, könyvtár, regényes kirándulások, vasút-állomás, posta, távirda, helyközi telefon, hétezernél több állandó fürdővendég, 50.000 kiránduló, gyógytár, **állandó fürdőorvos**. Teljes penzió október 1-től május 1-ig napi 6-8 korona.

Egész éven át nyitva.

Prospektust küld a **fürdőigazgatóság**.

Tökéletes kútszivattyúk,

kerti fecskendő, úthengerek, ülőpadok, asztalok, minden építkezési vasöntvények, legjobbnak elismert

Borsajtók és szőlőzúzó

minden közvetítés kizárásával költségmentesen, helyben

első kézből, jutányosan

c akis gyártmányon kaphatók.

Gőzüzemre berendezett, legjobb munkagépekkel ellátott **vas- és rézöntőde, gépmunkáló-, lakatos-, kazán- és kovács**

Debreczeni vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia végén, a hadházi-utcában — Sürgöny és levélczim: Vasöntőde, Debreczen.

Szeplő, májfolt

és minden bőrcsunyaság ellen leghatásosabbak a **Matild** szépítő szere. Ngos N. N. főorvos utasítása szerint javítva. **Matild Crém**, arczenőcs, szappan, stb. — Neufogó észrevétlen hajfestőt (restorer) tessék megpróbálni, ha nem használ, **árát** minden **kibuvó nélkül vissza adom. Kun István gyógyszerész**, műlaboratóriuma, Laboratoire Cosmetique „Matilde“ (Alapított a hasonló nevű párizsi laboratórium mintájára 1895 ben, Budapesten.) Gyártelep: Ungvár, saját ház. Kapható: Budapesten Töröknel, főraktár: **Tóth Béla** gyógyszerésznél, Tisza-palota. És az ország összes nagyobb gyógyszerárában.

Piacz-utca 7.szám alatti fiók üzletünket (Vecsey ház)

május 1-én

teljesen feloszlátjuk

a Lovass és Ladányi féle

csődtömegeből visszamaradt árukat u. m. női ruhakelmék, mosó áruk, selymek, vásznak, ágyterítők, függönyök, fűzők, szallagok, csipkék stb

■ becsáron alól ■

kiárusítjuk.

Donogán és Somossy

állandó főüzlete **Kistemplombazár.**

Árlejtési hirdetmény.

A hajdudorogi gör. kath. iskolaszék határozata folytán egy ujonnan építendő iskola és bolthelyiségek felépítésére **1. év május 4 ikén délelőtt 10 órára** ismételten nyilvános árlejtés hirdettetik.

Kikiáltási ár 58791 kor. 48 fillér, mely összegnek 10%-át árlejtési szándékozók vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban tartoznak letenni.

Az állami építészeti hivatal által jóváhagyott terv és költségvetés Szegedy Mihály iskolagondnoknál megtekinthető, valamint az árlejtési feltételek is.

Hajdudorog, 1905. ápr. 20.

Ujhelyi Andor
iskolaszéki elnök.

Valódi

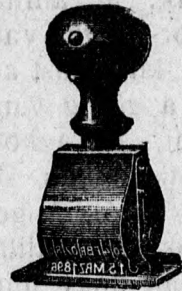
albertin féle firnisz, friss gözzel dörzsölt olaj festékek, szoba-

padló- és szalmakalap lakkok, paracet máz, mindennemű porfestékek, valamint darabos oltatlan mész legolcsóbban beszerezhető

Fazekas Kálmán

fűszer-, festék- és petroleum kereskedőnél Hatvan-u. 5. sz.

Hivatalok és magánfelek részére!

Ruggyanta és Réz bélyegző

számozógépeket, pecsétnyomó állandó festékpárna és izléses

nyomatványokat

gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Modern garcon lakások.

Piacz-utcán a **Fischer-féle új bérházban**, fürdőszobával ellátott 3 garcon lakás kiadó. — Kiadó még egy üzlethelyiség és egy emeleti lakás is.

Felvilágosítás nyerhető a városi bérházban levő ügyvédi irodában Piacz-utca 27.

Kitűnő friss spárga

naponként rendelhető **Gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „Erzsébet“ szőlőtelepi**

irodájában

Debreczen, Kossuth-u. 32.

műhelyeink — egyes osztályaiban is kitűnő szakmunkások által vezetve — a mai előhaladott gépészetnek minden ágát mivelik: **Eszterga- és gyalumunkák 2 m. átmérőig végeztetnek!** **Gazdasági- és iparigépek szakszerűen, olcsón javíttatnak!** **Gőzhengerfűrészek** — a gépek leszerelése nélkül — **vidéken is teljesíttetnek!**

Gépalkatrészek — bármely anyagból valók — **helyben állíttatnak elő!** Elég az ócska darabok beküldése, hogy helyettük pontosan munkált új darabok szállíttassanak.

A t. gazdaközönség e nemű szükségleteivel nincs kizárólag a fővárosra utalva, itt **több figyelemmel, gyorsan és jutányosabban lesz kiszolgálva** — s csak önérdéke ellen vét, ha a hazai iránti bizalmatlanságból fentiekre meggyőződést szerezni nem kívánna. — Szolgálatkész tisztelettel

20,000 darab nemes rózsató

— a legkitünőbb fajokból, szép erős példányokban, igen jutányos árakban. —

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét

műkertészeti és rózsatelepem

megtekintésére, a mely különösen a kertészkedő közönségnek igen tanulságos. — Virágüzletemben a legizlésebb csokrok, koszorúk, virágkosarak s mindenféle modern disz munkák szolid árakban készítettnek.

Frissen vágott virágokból állandó nagy készlet.

A mai naptól kezdve ugyancsak virágüzletemben kaphatók a következő saját termelésű friss zöldségeim u. m. :
fejes-saláta, karalábé, ugorka, champignon-gomba (csipke), hónapos-retek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok

Műkertészeti és rózsatelep:

a MÁV. főállomás mögött, Csolnakázó-tó mellett, u. n. Egyletkertben.
Telefon 341. szám.

kiváló tisztelettel:

FARKAS GYULA,

műkertész.

Virágüzlet:

Piacz-utca 26-ik szám., Nagytózsde mellett.
Telefon 304. szám.

Plasztikus

szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis mérték után készített

mellfűzőt

használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása céljából orvosilag is ajánlatnak

A legjobb egészségi fűzők készítője

Piacz-u. 42. szám
Lamprecht-palotában

Goldstein Karolin.

TÓTH GYULA
vaskereskedő
Debreczen, Piacz u. 20. és 27. sz.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertész ti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket. Kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fürdőkádak, jégsekrények, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerti fecskendők minden vas- és fémparhoz való szerszámok, tüskés kerítés huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas- és porcellán kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor [hőfejlesztő] betétek, méhészeti cikkek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek

30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai cégénél

DEBRECZEN, Rózsatér.

A technika legkiválóbb alkotásai
a motor és kerékpár ipar terén

csakis

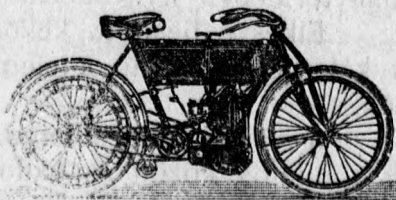
ROSENBERG és HAMMER

kerékpár és varrógép-műhelyében (Piacz-utca 2. sz.) található.

Dusan felszerelt kerékpár és alkatrészek legelőnyösebb bevásárlási forrása.

Motorkerékpárok

kedvező fizetési feltételek mellett.

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek észlelési zavarban.
Kitünően bevált hányás bélhurut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.
Legjobb táplálék egészséges és gyomorhajos gyermekeknek.

Kapható gyógyszerárakban és drogerikban.
Diet. tápláló szerek gyára KUFÉKE R. Wien I, és Bergedorf—Hamburg.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéskor a legjobb czukorka. 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai czukrázda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Egy segédkönyvelő felvétetik azonnali belepésre Ullmann Salamon fűszerüzletében.

Szemüvegek és orr csipetők Fischer Jakab szakértő látszerésznél Piacz-u. 23. sz. kaphatók Tüvesövek és látcsövek, kipróbált aneroid lég-sulymérők (időjelzők) nagy választékban.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás Pinter Dezső órásnál, Szent-Anna-utca 2. szám. Tanuló felvétetik.

Nem gyári, hanem saját készítményű czipő, legolcsóbban beszerezhető Krausz Mór czipésznél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Vasestergályozást, vasgyalulást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preisler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferenccs utca 22.

Villamos csengők, telefonok, villámbarítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes arjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

Boldogfalva-kert I. járás 43. szám alatt egy nyilas szőlő jutányos áron eladó. Értekezni ugyanott a tulajdonossal.

Szolyvai és Palenai friss töltéű természetes ásványvizek kaphatók Félégyházi János fűszer, csemege és ásványvíz üzletében Piacz és Miklós-utca sarok.

Koszoru és csokor szállagokra arany vagy ezüst nyomásokat jutányos áron készíti **Antalfy F.** könyvkötő-bördísműves Piacz-utca 31.

Kiadó lakás. Két szoba butorozva, üvegezet, folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobával butorozva. Mindkét lakás külön bejárattal a kapu alatt. Értekezni Dávid Zoltán üzletében Eötvös utca 11.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis Keszler A. nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Egy liter Borszékí viz 18 krajczár, 1 1/2 liter üveg 20 krajczár, 1 kiló mazsola 35 krajczár Félégyházi János fűszer üzletében Piacz- és Miklós-utca sarok.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Háztartáshoz szükséges minden fajta kefe árú. Ruha-, haj- és fogkefék, száj és fogápoló szerek legolcsóbban beszerezhető Márton Gyulanál. Kézi táskák legnagyobb választékban.

Házmasternek korestitik Május 1-ére gyermektelen házaspár. Czím a kiadóvatalban.

Hegedű órákat a legalaposabb módszer szerint igen gyors és biztos siker mellett oktatók mérsékelt díj mellett. Leveleket a kiadóba kérem czímezni „Hegedű” jelge alá.

Orosházi Kenyér-sütőde és Étkezési Csarnok

ajánlja

Tiszta tejjel és valódi vajjal előállított finom fehér és Luxus süteményét valamint

1 kg. 0-ás lisztből hófehér kenyér . . . 1 kilo 16 kr.
1 kg. barna kenyér 1 kilo 10 kr.
Új máltai burgonya 1 kilo 16 kr.

Carfiol, bab, lencse, borsó, dió, szilva, lekvár, tojás, ecetes ugorka, zöldbab, méz a legolcsóbban beszerezhető.

4660 szám
1904.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város által az ev. ref. elemi iskolák kibővítésénél, illetve átalakításánál teljesítendő építési munkák biztosítására zárt-ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az előállítandó munkák a következő összegekkel vannak előirányozva :

Munka nem megnevezése.	Rákóczi utcai	Jókai-utcai	Ispótyá lapi	Vigkedvü M.-utcai	Egyháztér	Összesen
1 Föld. kőműves s elh. munka	29376 50	2280 98	4467 42	26819 01	8173 42	71117 33
2 Kőfaragó m.	—	196 —	—	—	306 —	502 —
3 Ácsmunka	8390 26	868 54	1163 10	6795 62	758 49	1,976 21
4 Bádigos m.	1268 74	128 13	355 28	1099 76	886 72	3738 62
5 Asztalos, lakatos és üv. m.	4371 50	515 18	852 91	5127 —	1987 60	12854 19
6 Csatornázás	900 —	—	—	990 —	—	1890 —
Összesen	44307 —	3988 83	6838 71	40831 39	12112 23	

Együttesen 108078 korona 16 fill, azaz egyszáznyolczezer hetvennyolcz korona és 16 fillér.

Ajánlatok tehetőek valamennyi iskolai épület építési munkáira, avagy épületenként az egyes munkanemekre, munka csoportokra, vagy az összes munkákra.

A versenytárgyaláson részt vehet minden szabályszerű képesítéssel bíró iparos vagy vállalkozó.

Minden ajánlattevő köteles a pályázat tárgyát képező munkák előirányzati összegének megfelelő 5 százalékos bantpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi házi pénztárnál a folyó 1905. évi május hó 5. napjának d. u. 5 órájáig letenni és az arról szóló letéti-jegyet ajánlatához csatolni.

Az ajánlatba hozandó engedmény számmal és betűvel olvashatóan, tisztán kiírandó és ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a tervek, költségvetést, vállalati feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A kellően felszerelt írásbeli zárt-ajánlatok **1905. évi május hó 6-ik napjának d. e. 10 órájáig** a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

A beérkező ajánlatok ugyanaznap d. e. fél 11 órakor a városi ház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, kellően fel nem szerelt, távirati- és utó-ajánlatok, avagy kétséget támasztó kijelentéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vehetőek.

A városi tanács fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választhasson, hogy azok mellőzésével a munkák biztosítására más uton intézkedhessék.

Minden ajánlattevő ajánlatának a felbontástól számítandó 60 napi időtartam leteltéig kötelezettségben marad. A tervek, költségeloirányzat, vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban (Simonffy-u. 2/c II. em. 13. a.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Debreczen, 1905. április hó.

A városi Tanács.